

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher online and owner, Sabahudin Hadžialić, MSc

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

Nikola Šimić Tonin

ČOVJEK KOJI JE RAZGOVARAO S KRIJESNICAMA

Čovjek koji je razgovarao s krijesnicama, Ante Gregov, Jurin (roman), GK Zadar, Zadar 2014., urednica romana Žaklina Glibo.

Iz stvaralačkog resursa Ante Gregova, Jurina, iznjedri se ovaj višeslojni roman prvijenac: *Čovjek koji je razgovarao s krijesnicama*. Usebljenim bivstvovanjem, ispunjen puninom riječi plijeni njegova motivacija, literarna geneza, njegova društvena i povijesna kultura, idiom, kroz dijalog doneseni karakteri i osobnosti, fizičke i psihičke patnje i izgubljenosti onih koji su predmet ovoga romana, predmet literarne opservacije, likovi nosioci romanske radnje, prije sveg i nadasve glavni lik Šime, njegovi socijalni i psihološki porazi i pobjede,

njegove “trijumfalne kapije”, kroz koje se može ući ne samo u “obećanu zemlju” Ameriku, nego i u pakao.

Pokretač dobrih odnosa (jednina bitka) uljudbe, koristi sve raspoložive vještine i znanja da bi život učinio podnošljivim, u zagrljaju susreta, u rastancima, u intimnim bliskostima, u razgovorima (autorov osobni etički zagovor čovjeka i čovještva).

Ante Gregov, Jurin, pokazao se vrlo vještim graditeljem te književne tvorbe, romana. Na baštinjenu tradiciju transponira život otočkog čovjeka, njegovu političku i društvenu problematiku kroz sva pitanja i propitivanja koja konotiraju riječju čovjek, ulovi nas ovaj roman te ga često doživimo i kao svoju intimu. Glavni lik se uprkos svemu raduje životu i njegovim manifestacijama, bez obzira na sve nepravde i razočaranja. Školjka je zaklopatica koja u sebe zaklopi (u sebe kao u kufer) i odnese bijegom u Ameriku cio svoj škoj. U taj se škoj sva njegova ljubav stisla.

Za prvijenac iznenađujuća disciplina i suzdržanost u formi romana, izbrušena i dotjerana izravnost riječi. Riječi se pretaču u slike, slike u filmske kadrove. Filmičnost romana - preporuka da se po istome snimi igrani film.

Ante Gregov, Jurin, u hrvatskoj književnoj sferi zablista ovim romanom prvijencom, nadasve lingvinističkim resursima, pogodnom temom, rijetko kad il nikako i nikad u ovom obliku obrađenoj, bježanje s otoka i kraja, iz SFRJ u “novi svijet” romaneskne materije, njene stilske formacije, pristupom temi, društvenoj sredini, ovoj-onoj, sustavima, režimima, (ne)demokraciji, svjetovima, tipizacijom likova... Prozni bijeg iz poezije pjesnika Gregova, kao što je i uspio bijeg glavnoga lika Šime sa škoja *priko mora* na drugi kraj u Italiju pa dalje u Ameriku.

U krugovima sličnim onima kod Dantea (Pakao), odvija se ova ljudska povijest, povijest jednog života. Treba reći da je ovo istovremeno i osbit društveni roman i porodični roman, a u latentnoj opciji na stvarnim likovima i događajima kao podlozi građen roman, tematska motiviranost i organizacija (dugo je u sebi nosio i slagao roman autor, još od vremena stalnih priča ispod glasa u krugu obitelji o prebjezima), potraga za poslom i egzistencijom najniže vrste...

S obzirom na sve ovo roman Ante Gregova, Jurina: *Čovjek koji je razgovarao s krijesnicama*, osobita je sociološka vrsta književnog žanra. Izmješanost (M. Bahtin) *suвременog psihološkog i sociološkog aspekta*, čini ovaj roman kompletnim u svim teorijskim literarnim zakonostima.

To su argumentirani razlozi za uvrstiti ga, roman: *Čovjek koji je razgovarao s krijesnicama*, u kontekst dobre literature i preporuka čitateljima i institucijama – između ostalog nabrojanog i kao djelo edukativne vrijednosti.

PR

DIOGEN pro kultura

<http://www.diogenpro.com>